

EKOenergia – võrgustik ja märgis

Dokumendi on kinnitanud EKOenergia nõukogu 23. veebruaril 2013

Dokumendi parandused on kinnitatud 19. juunil 2013

The criteria for hydropower (chapter 8.3.c) have been updated on 14 March 2020

We thank our translator: Piret Väinsalu

Criteria of the international EKOenergy ecolabel

NOTE WITH REGARD TO OUR INTERNATIONALISATION: These criteria were originally meant for Europe. Lots of the wording still refers to Europe. However, on 7 August 2015 EKOenergy's Board agreed that the criteria can also be applied outside Europe. With regard to tracking, a paragraph was added to chapter 10 of this text. The rest of the wording will be updated during the next criteria review, in 2020-2021.

For more information see www.ekoenergy.org or contact EKOenergy's Secretariat, info@ekoenergy.org

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS.....	3
2. EKOenergia VÕRGUSTIK JA MÄRGIS.....	3
3. EKOenergia VÕRGUSTIKU STRUKTUUR.....	4
3.1. Võrgustik.....	4
3.2. EKOenergia nõukogu.....	4
3.3. Toetav struktuur.....	4
3.4. Sekretariaat.....	5
3.5. Kaebemehhanismid ja vahekohus.....	5
4. KEEL.....	6
5. EKOenergia MÄRGIS KUI PÕHILINE VAHEND.....	6
6. TARBIJAINFO.....	7
6.1. Informatsioon EKOenergia toote kohta.....	7
6.2. Muu informatsioon.....	8
6.3. EKOenergia töö rahastamine.....	8
7. NÕUETELE VASTAVAD ELEKTRILIIGID.....	8
8. JÄTKUSUUTLIKKUS.....	9
8.1. EKOenergia ja jätkusuutlikkus.....	9
8.2. Üldine tingimus: täita kõik seadusjärgsed nõuded.....	10
8.3. Energiaallika liikidele esitatavad nõudmised.....	10
8.4. Kuidas teada, kas elekter teatud tootmisestadest kvalifitseerub?.....	18
9. KLIIMA.....	19
9.1. Kliimafond.....	19
9.2. EKOenergia täisvolitus.....	20
10. PÄRITOLU, JÄLGIMINE JA TOPELTLOENDAMINE.....	20
10.1. Jälgimismehhanismid.....	20
10.2. Import ja eksport.....	21
10.3. Tühistamine riigis, mis pole tarbijariik.....	21
10.4. Tõlgendamine ja kommunikatsioon.....	22
11. AUDITEERIMINE JA KINNITAMINE.....	22
11.1. Kes ja kuidas saab auditeerida?.....	22
11.2. Keda on vaja auditeerida ja millega seoses?.....	23
11.3. Järelkontroll.....	24
11.4. Iga-aastased auditid tootmisestadetele, mis kasutavad bioenergiat.....	24
12. KUIDAS MÜÜA EKOenergiat?.....	25
13. TOETUS.....	25
14. NIMI JA LOGO.....	26
15. KRITERIUMITE ÜLEVAATUS.....	26

1.SISSEJUHATUS

Käesolev dokument annab ülevaate EKOenergia võrgustikust, selle eesmärkidest ja struktuurist, samuti EKOenergia märgisest ja märgise saamise kriteeriumitest.

EKOenergia kriteeriumid on Euroopa mittetulunduslike keskkonnaorganisatsioonide, elektritarnijate, elektritootjate, tarbijate, tarbijaorganisatsioonide ja ametivõimude tiheda konsultatsiooni tulemus. Konsultatsioon oli kooskõlas ISEALi Sotsiaalsete ja keskkonna standardite loomise hea tava eeskirjaga (ISEAL *Code of Good Practice for Setting Social and Environmental Standards* www.isealalliance.org). EKOenergia sai inspiratsiooni ka Ameerika *Green-e* märgisest - www.green-e.org.

Vaata lähemalt www.ekoenergy.org.

2. EKOenergia VÕRGUSTIK JA MÄRGIS

EKOenergia on Euroopa mittetulunduslike keskkonnaorganisatsioonide võrgustik, mille eesmärgiks on:

- Ergutada taastuvelektri sektori arengut ja propageerida kliimasõbralikke lahendusi.
- Aidata kaasa elurikkuse, elupaikade ja ökosüsteemi teenuste kaitsele.
- Informeerida kõiki elektritarbijaid energiast, mida nad ostavad, ja jagada infot selle ostu mõjust ning tähendusest.
- Ühendada meiega samu ambitsioone omavate tuhandete inimeste, gruppide ja ettevõtete positiivne energia ja anda neile võimalus kaasa lüüa.
- Soodustada jõudude ühendamist ja dialoogi elektrisektori, mittetulunduslike keskkonnaorganisatsioonide ning teiste osapoolte vahel (nt tarbijaorganisatsioonid ja ametivõimud).

Kõige nähtavam tööriist nende eesmärkide saavutamiseks on EKOenergia märgis - esimene ja ainuke üleeuroopaline elektrimärgis.

Selle märgise eesmärk on aidata elektritootjatel müüa kergesti äratuntavat ja üldtunnustatud elektritoodet. Samuti saab märgis abistada tarbijaid keerukal Euroopa elektriturul orienteerumises. EKOenergia tarbijad saavad korrektset informatsiooni ostetud elektri päritolu ja teiste tunnuste kohta. Peale selle täidab EKOenergia märgisega elekter jätkusuutlikkuse kriteeriumid, mis on paika pandud EKOenergia võrgustiku poolt.

EKOenergia märgis on ainus elektrimärgis, mis on välja töötatud üleeuroopalise konsultatsiooni tulemusel, mis töötab kogu Euroopa turu jaoks ning mida on tunnustanud huvirühmad kõikides Euroopa riikides.

3. EKOenergia VÕRGUSTIKU STRUKTUUR

3.1. Võrgustik

EKOenergia võrgustik on mittetulunduslike keskkonnaorganisatsioonide ühendus. Selle struktuur areneb ajas ja kohandub vastavalt liikmete vajadustele ja võimalustele.

Algamisperioodil on EKOenergia partnerite omavahelised suhted reguleeritud lepinguga „Esialgne kokkulepe EKOenergia võrgustiku partnerite vahel“ (*Interim agreement between the partners of the EKOenergy network*). See leping annab EKOenergia nõukogus igale liikmele ühe hääle. Otsused võetakse vastu $\frac{3}{4}$ häälteenamusega (vähemalt kolm korda rohkem poolt kui vastu hääli).

Liikmed on kokku leppinud, et hindavad ümber EKOenergia struktuuri niipea, kui EKOenergiat on müüdud kuues riigis (minimaalse mahuga 100 GWh riigi kohta). Kõige tõenäolisem areng on, et siis moodustavad liikmed EKOenergia organisatsiooni (juriidiline isik), mida juhib liikmete poolt valitud nõukogu.

3.2. EKOenergia NÕUKOGU

EKOenergia nõukogu on võrgustiku kõrgeim juhtorgan. Nõukogu kinnitab organisatsiooni strateegia, otsustab kriteeriumite ja tootmiseadmete vastuvõetavuse üle (antud dokumendis nimetatud juhtumite puhul), samuti EKOenergia keskkonnafondi ja EKOenergia kliimafondi kasutamise üle ning määrab EKOenergia sekretariaadi juhataja. Kõik otsused põhinevad intensiivsel konsultatsioonil oluliste huvigruppide ja foorumitega.

Praegu kehtiv „Esialgne kokkulepe EKOenergia võrgustiku partnerite vahel“ annab kõikidele liikmetele ühe hääle EKOenergia nõukogus. Tulevikus võib kokku leppida teistsuguses struktuuris.

3.3. Toetav struktuur

Nõuandev grupp

Nõuandva grupi nimetab ametisse EKOenergia nõukogu ja see on umbes kolm korda suurem kui nõukogu. Ametikoht on kehtiv kaks aastat ja seda on võimalik uuendada.

Nõuandvas grupis on varutud kohad järgnevatele huvigruppidele:

- Mittetulunduslikud keskkonnaorganisatsioonid: nii Euroopa tasemel katusorganisatsioonid kui ka rahvuslikud/kohalikud mittetulundusühingud.
- Elektritööstus (tootjad, kauplejad, tarnijad).
- EKOenergia tarbijad, nende haruorganisatsioonid ja tarbijaorganisatsioonid.

Teised võimalikud liikmed on näiteks ametivõimud, kes on seotud päritolutunnistuste süsteemi rakendamisega.

Nõuandev grupp saab panustada igas asjas, mis puudutab EKOenergiat. Nõuandvat gruppi hoitakse pidevalt kursis nõukogu päevakorraga. Nõukogu peab vastama kahe kuu jooksul nõuandva grupi liikmete märkustele ja küsimustele.

Nõuandev grupp määrab liikmed EKOenergia vahekohtusse $\frac{3}{4}$ häälteenamusega.

Töögrupid

EKOenergia nõukogu või EKOenergia sekretariaat võib vajadusel luua töögrupe. Sinna võivad eksperte soovitada kõik EKOenergia võrgustiku liikmed. Töögruppide liikmed määrab nõukogu või sekretariaat pärast nõupidamist nõuandva grupiga.

Kus iganes võimalik, kasutab EKOenergia ära või teeb koostööd olemasolevate foorumite ja võrgustikega, selle asemel, et luua uusi struktuure.

3.4. Sekretariaat

Igapäevase EKOenergia juhtimisega tegeleb sekretariaat, mille ülesanded on:

- EKOenergia juhtimise ja toimimise kindlustamine.
- EKOenergia esindamine välissuhetes ja kontaktide loomine.
- Teenuste tagamine osanikele ja huvigruppidele.
- EKOenergia struktuuri kohtumiste organiseerimine, ettevalmistus ja nendega kursis olemine.
- Dokumentide ettevalmistamine, mis aitaks kaasa otsustamisel eelarve ja tegevuskava üle.
- Sise- ja välisraportite ettevalmistamine.
- Informatsiooni avaldamise ja levitamise toetamine.
- Ühenduse rahalise poole haldamine.

3.5. Kaebemehhanismid ja vahekohus

Igäüks võib teha kaebuse EKOenergia nõukogu otsuse (või otsuse puudumise) vastu või selle vastu, kuidas EKOenergia reegleid täidetakse. Kaebus peab olema suunatud EKOenergia nõukogule ja samuti teavitatakse kaebusest EKOenergia nõuandvat gruppi.

EKOenergia nõukogu peab reageerima kolme kuu jooksul kaebustele, mis tulevad:

- EKOenergia võrgustiku liikmetelt.
- Ettevõtetelt, mis müüvad EKOenergiat.
- Elektritootjatelt (või nende esindajatelt), kui see puudutab otsuseid nende tootmisseadmete sobilikkuse kohta.

Kui osapooled, kes teevad kaebuse, ei nõustu nõukogu reaktsiooniga ja nad kuuluvad ühte kolmest ülalmainitud kategooriast, siis võivad nad otsuse edasi kaevata EKOenergia vahekohtusse.

EKOenergia vahekohus koosneb minimaalselt kolmest eksperdist, kelle seab kandidaadiks nõuandev grupp ja määrab ametisse EKOenergia nõukogu. Ametikoht on kehtiv viis aastat. Vahekohtus on tagatud üks koht keskkonnaekspertidele ja üks koht taastuvenergia ekspertidele. Asjakohastel huvigruppidel on võimalus soovitada kandidaate. Vähemalt üks vahekohtu liige peab olema jurist (magistrikraad õigusteaduses).

EKOenergia vahekohtu korra aluseks on olemasolevad kohtureglid, nagu seda on Euroopa vahekohtu reeglid. Vahekohus jõuab lõpliku otsuseni kuue kuu jooksul pärast juhtumi algatamist. Kaebus ei peata vaidlusaluse otsuse kehtivust.

EKOenergia vahekohus lahendab ka vaidlusküsimusi EKOenergia litsentsilepingus, niivõrd, kui EKOenergia ja litsentsi valdaja on selles kokku leppinud litsentsilepinguga.

EKOenergia vahekohus hakkab toimima hiljemalt kaks aastat pärast esimest EKOenergia müüki.

4. KEEL

EKOenergia võrgustiku töökeel on inglise keel, kuid sekretariaat teeb kõik, mis võimalik, et aidata võimalikult paljusid huvigruppe nende oma keeles, näiteks seades üles vabatahtlike tõlkide võrgustiku.

Tõlgete lahknemisel erinevate keelte puhul kehtib ingliskeelne versioon.

5. EKOenergia MÄRGIS KUI PÕHILINE VAHEND

EKOenergia võrgustiku eesmärk on edendada taastuvelektri kasutamist (nagu nimetatud peatükis 7) ning võrgustiku tegevus keskendub peaaesjalikult EKOenergia märgisega elektrile. EKOenergia märgis on võrgustiku põhiline vahend, et luua lisandväärtust, see tähendab tagada, et elektriturg toetab ja tugevdab keskkonna- ja kliimapoliitika valikuid.

EKOenergia märgis garanteerib, et:

- Osa roheline elektri hinnast läheb keskkonnategevuste jaoks ja meetmete jaoks, mis poleks aset leidnud ilma ostuta.

- Osa rohelisest hinnalisast investeeritakse taastuvenergia edendamisesse ning teadmiste ja kogemuste jagamisse.
- Seatud on lisakriteeriumid selle kohta, millist elektrit võib müüa EKOenergiana ja kuidas seda elektrit peaks müüma. Üldises plaanis on EKOenergia kriteeriumite aluseks Euroopa keskkonna, energia ja tarbijakaitse seadusandluse rakendamise parimad tavad. EKOenergia on piits ja präänik, et julgustada kõiki osapooli õigesti rakendama Euroopa reegleid nii Euroopa Liidu liikmesriikides kui teistes maades.
- Tarbijad saavad detailsemat ja usaldusväärsemat informatsiooni oma elektriostu kohta. See annab neile võimaluse valida elekter, mis kõige paremini sobib nende vajaduste ja eelistustega.

Eelpoolmainitud põhjustel saab EKOenergiana müüa vaid elektrit, mis täidab EKOenergia võrgustiku poolt sätestatud kriteeriumid. See seostub järgnevate aspektidega:

- Tarbijainfo (peatükk 6).
- Taastuvus, jätkusuutlikkus ja kliima (peatükid 7, 8 ja 9).
- Jälgimine ja topeltloendamise vältimine (peatükk 10).
- Auditeerimine ja kinnitamine (peatükk 11).

6. TARBIJAINFO

6.1. Informatsioon EKOenergia toote kohta

Tarnijad peavad andma tarbijatele ja potentsiaalsetele tarbijatele teavet pakutava EKOenergia päritolu kohta. See informatsioon peab sisaldama vähemalt järgnevat:

- Päritolumaa.
- Tootmisviis. Selle informatsiooni aluseks peab olema käesoleva dokumendi peatükis 7 toodud nimekiri taastuvenergia allikatest. Tuuleenergia puhul on soovitatud eristada avamere, rannikuäärse vee ja maismaa tuuleparke. Kui antakse täpsemat informatsiooni, siis võib üldisemad kategooriad vahele jätta. Kui elektritoodang koosneb mitut tüüpi taastuvenergiast, peab olema ära mainitud iga tüübi protsent.

EKOenergia sekretariaat töötab välja tegevuseeskirja, mis täpsustab, kuidas ja millal peab eelnimetatud informatsioon tagatud olema. Selles püütakse saavutada kooskõla teiste sertifitseerimisprogrammide parima praktika nõudmistega, nagu näiteks *Green-e Energy*. Tegevuseeskirja aluseks on intensiivne konsultatsioon Euroopa tarnijate ja teiste huvigruppidega.

See tegevuseeskiri lisatakse elektritarnija ja EKOenergia vahelisele lepingule (litsentsilepingule).

Tegevuseeskiri võtab arvesse vähemalt järgnevaid komponente ja kaalutlusi:

- Tarbijad peavad olema võimelised tegema oma valikut päritolumaa ja tootmisviisi informatsiooni põhjal.
- See informatsioon peab olema tagatud ka individuaalses tarnelepingus.
- Muutustest tarnitava elektri koostises või EKOenergia staatuse kaotamisest peab teavitama iga sellest puudutatud tarbijat eraldi, samuti peab teavitama EKOenergia sekretariaati.
- Tarnijad hoiduvad EKOenergia ostuga seotud omapoolsetest väidetest selle omaduste kohta (näiteks väited süsiniku või lisandväärtuse kohta). Selle asemel kasutavad nad EKOenergia võrgustiku poolt soovitatud sõnastust või viitavad lingiga asjakohasele lehele EKOenergia kodulehel. EKOenergia tekst süsiniku kohta on kooskõlas parima rahvusvahelise tavaga.

6.2. Muu informatsioon

EKOenergia võrgustik toetab aktiivselt nõuetele vastavat elektriinfo avalikustamist, mis on kooskõlas elektrituru direktiiviga (Euroopa parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju). Samuti edendab EKOenergia võrgustik järelejäanud segu¹ arvude kasutamist, mis on kooskõlas RE-DISS/EPED² soovitusetega (täpsem info peatükis 10).

6.3. EKOenergia töö rahastamine

Iga EKOenergiana müüdud megavatt-tunni (MWh) kohta maksab tarnija minimaalselt 0,08 eurot (kaheksa eurosent) EKOenergia võrgustikule, et finantseerida võrgustiku tegutsemist ning toetada selle tegevust suurendamiseks nõudlust taastuenergia järele.

Kui kalendriaasta jooksul müüakse samale lõpptarbijale rohkem kui 250 GWh EKOenergiat, siis toetust ei pea maksma mahu kohta, mis ületab 250 GWh.

7. NÕUETELE VASTAVAD ELEKTRILIIGID

EKOenergia on märgis taastuvelektrile. Taastuvelekter on elekter, mis tuleb looduslikest allikatest, mis kasutades ei ammendu, või looduslikest ressurssidest, mida kasutatakse sellisel viisil, et looduslik protsess neid lihtsalt taastodab.

¹ Järelejäanud segu on elektrisegu, mis viiakse nende tarbijateni, kellel pole lepingut saamaks kindlat tüüpi elektrit. Praktikas on see tavaliselt võrgus olev elekter, millest on lahutatud roheline energia lepingud.

² EPED on tegevusprogramm asutustele, mille valitsus on määranud arvutama ja avalikustama järelejäanud segu (www.eped.org) elektriinfo avalikustamiseks. EPEDi tööd toetab RE-DISS (www.reliable-disclosure.org). RE-DISSi eesmärk on parandada Euroopa tarbijale antava elektri päritolu alase informatsiooni usaldusväärsust ja täpsust.

Praegu aktsepteerib EKOenergia taastuvenergiat järgnevatest allikatest:

- a) Tuul
- b) Päike
- c) Hüdroenergia³
- d) Ookeani ja mere energia (loodete energia, lainete energia, ookeani hoovuste energia jms)
- e) Geotermaalenergia
- f) Bioenergia (tahke, vedel ja gaas)
- g) Prügilagaas
- h) Reoveepuhasti gaas

EKOenergia märgist ei anta järgnevatest allikatest pärit energiale:

- a) Kivisüsi ja põlevkivi
- b) Nafta, kaasa arvatud muud õlid nagu põlevkiviõli ja õli naftaliivadest
- c) Maagaas, kaasa arvatud põlevkivigaas
- d) Turvas
- e) Tuumaenergia
- f) Jäätmete tuhastamine, välja arvatud biomass

Nimekiri aktsepteerimata allikatega ei ole täielik.

8. JÄTKUSUUTLIKKUS

8.1. EKOenergia ja jätkusuutlikkus

Selleks, et tagada Euroopa taastuvelektrisektori püsiv kasv, on oluline, et erinevad taastuvenergia edendajad mõistavad ja tugevdavad üksteist, isegi siis, kui neil on erinevad huvid ja lähtekohad. Nendeks on tootjad, tarnijad, kauplejad, kliimapoliitika spetsialistid, looduskaitstjad ja tarbijaorganisatsioonid.

EKOenergia märgise ja EKOenergia võrgustiku eesmärkide tagamiseks tuleb tuua huvigrupid kokku, selleks kasutatakse järgmisi meetodeid:

- Oluliste dokumentide ja protsesside välja töötamisel kaasatakse võimalikult praktilisel tasandil laia huvigruppide ringi.
- Luuakse keskkonnafond, mille raha kasutatakse elurikkuse kaitseks viisil, mis on kokku lepitud asjasse puutuvate huvigruppidega.
- Lubatakse EKOenergia raamidest välja arvata kõige vastuolulisemaid taastuvenergia tootmisüksusi.

³ Elekter, mis on saadud pumphüdrojaamast (võrguenergia salvestamiseks) on välja arvatud.

EKOenergia võrgustik ja teised huvigrupid hindavad regulaarselt tulemusi ja kui vaja, siis soovivad kriteeriumite muutmist kooskõlas käesoleva dokumendi peatükiga 15.

8.2. Üldine tingimus: täita kõik seadusjärgsed nõuded

Selleks, et müüa EKOenergiat peavad tootmiseseadmed, kust elekter pärineb, täitma:

- Kõiki seadusjärgseid nõudeid, mis kehtivad tootmispaigas.
- Kõiki nõudeid, mis on neile tegevuslubadega kehtestatud.

Järgnevates peatükkides on kirjas täiendavad tingimused iga energiaallika liigi kohta.

8.3. Energiaallika liikidele esitatavad nõudmised

A. Tuul

Tootmiseseadmed, mis asuvad järgnevatel aladel, on aktsepteeritavad vaid siis, kui EKOenergia nõukogu kiidab need heaks pärast konsulteerimist asjakohaste huvigruppidega:

- a) Riiklikud ja kohalikud ametlikud kaitsealad.
- b) Natura 2000 alad (<http://natura2000.eea.europa.eu/>).
- c) Olulise tähtsusega linnualad (<http://www.birdlife.org/datazone/site/search> > view maps).
- d) UNESCO maailmapärandi asukohad (<http://whc.unesco.org/en/254/>).

Ülalnimetatud alad on sobilikud vaid siis, kui need on ära märgitud kaardil www.ekoenergy.org.

Sobilikuks alaks määramise otsused peavad olema põhjendatud, kinni pidama tootmispaigas kehtivatest seadustest ja võtma arvesse nende alade looduskaitselisi eesmärke. Otsused on avalikud.

EKOenergia nõukogu võib delegeerida sobilikuks alaks määramise õiguse teistele, eriti rahvuslikele või piirkondlikele valitsusvälistele mittetulunduslikele keskkonnaorganisatsioonidele, kindlalt määratletud ajaks ja kindlas kohas. Need üksused on sel juhul seotud samade kohustusega kui EKOenergia nõukogu, eriti kohustusega konsulteerida teiste huvirühmadega.

B. Päike

Tootmiseseadmed, mis asuvad maapinnal järgnevatel aladel on aktsepteeritavad vaid siis, kui EKOenergia nõukogu kiidab need heaks pärast konsulteerimist asjakohaste huvigruppidega:

- a) Riiklikud ja kohalikud ametlikud kaitsealad.
- b) Natura 2000 alad (<http://natura2000.eea.europa.eu/>).

- c) Olulise tähtsusega linnualad (<http://www.birdlife.org/datazone/site/search> > view maps).
- d) UNESCO maailmapärandi asukohad (<http://whc.unesco.org/en/254/>).

Ülalnimetatud alad on sobilikud vaid siis, kui need on ära märgitud kaardil www.ekoenergy.org.

Sellist ala võib määrata sobilikuks vaid spetsiifilise haldusplaani olemasolu ja täitmise korral. Haldusplaan peaks sisaldama elemente nagu:

- a) Tarastamine (vältimaks elupaikade killustumist ja maksimeerimaks ligipääsu loomadele).
- b) Pestitsiidivaba haldamine.
- c) Meetmed vältimaks maapinna täielikku kinnikatmist (betooni asemel kasutada näiteks kruvivundamenti).
- d) Elupaikade haldamine paneelide ja täisehitamata alade vahel.
- e) Veekäitus.

Sobilikuks alaks määramise otsused peavad olema põhjendatud, kinni pidama tootmispaigas kehtivatest seadustest ja võtma arvesse nende alade looduskaitselisi eesmärke. Otsused on avalikud.

EKOenergia nõukogu võib delegeerida tunnustamise õiguse teistele, eriti rahvuslikele või piirkondlikele valitsusvälistele mittetulunduslikele keskkonnaorganisatsioonidele, kindlalt määratletud ajaks ja kindlas kohas. Need üksused on sel juhul seotud samade kohustusega kui EKOenergia nõukogu, eriti kohustusega konsulteerida teiste huvirühmadega.

C. Hüdroenergia

C.1 Environmental requirements for hydroelectric installations

General and specific requirements

The general requirement is that the operation of the installation complies with all legal requirements, as well as with the requirements of concessions and permits (See also chapter 8.2)

In addition, EKOenergy sets specific environmental requirements with regard to fish migration, water flow and river habitats. Each criterion includes basic performance level and advanced performance level. For the hydropower installation to qualify for EKOenergy, the basic level must be reached within each three criteria. In addition, an advanced performance level must be reached within one of the three criteria.

Special situations and exceptions:

- These additional requirements don't apply with regard to installations located in completely artificial water bodies such as water supply tunnels or irrigation canals.
- Hydropower installations with a capacity of less than 1 MW may be dismissed if the electricity production is minor compared to the adverse environmental impact.
- If the advanced level is reached in two criteria, it is possible to apply for liberation from the third criteria for a justifiable reason. EKOenergy's Secretariat decides on the exemption based on a careful and written consideration of all elements.

Additional requirement 1. Fish migration

Goal: Fish species, typical for the water basin, can pass the hydropower installation upstream and downstream on their own as needed.

EKOenergy doesn't support the construction of new barriers to fish migration and free flow. Therefore we only accept power generation from dams and barriers that are constructed before 1 January 2013. EKOenergy can also accept power plants constructed more recently if there are no new negative impacts on the water body, e.g. replacements of old dams or installations that do not dam the entire flow or the river.

	Requirement	Ways to prove
Basic	A functional (natural or technical) fish passage structure or an alternative pathway, suitable for the target species, exists. The functioning of these passages and pathways has been monitored (or: in the case of new fish passages or pathways: the functioning will be monitored.)	The plant and fish passages or alternative pathways shown on a map or photograph, report on the operation of the passage or pathway, etc
Advanced	In addition, the monitoring is regular and done according to the monitoring results, additional measures have been taken to improve the function of the fish passage (or alternative pathway). Measures have improved the conditions for upstream migration in the fish pass. Also downstream migration has been considered and measures have been taken to direct fish past the power plant.	Report on regular monitoring. Report on measures taken and their impact, etc.

Criterion 1 is also applied in the case where there are other barriers to fish migration upstream and/or downstream from the power plant.

Criterion 1 is not applied if the dam or barrier is located on a place where no fish could pass for natural and geographical reasons (e.g. a high waterfall) and power plant does not diminish possibilities for fish migration on other river stretches.

Additional requirement 2. Water flow

Goal: The river is never dry. The operation of the plant guarantees an adequate and uninterrupted flow in the river reach through the bypass channel or through turbines.

	Requirement	Ways to prove
Basic	Minimum water discharge at discharge points is defined by using average low flow as a reference. Hydro-peaking with zero flow to the bypass reach (if present) or to the lower channel i.e. tail race (if bypass is not present) does not occur in normal operation of the plant.	Points of flow measurements on a map, flow curves (m ³ /s), average low flow of the river (m ³ /s), minimum discharge through plant (m ³ /s), minimum discharge through fish pass and/or bypass (m ³ /s), reports
Advanced	In addition, the ecological flow for the river has been defined for each season, including minimum flow, maximum flow, timing of flood events, speed of ramping up and down the peaking. It is applied in the operation of the power plant and the fish pass, and/or in the planning of relevant mitigation measures.	Report on ecological flow, report on application in the operation

In cases of plants with reservoirs high up in mountains/fells and a tunnel system for intake and outflow of water to power plants, criterion 2 is applied at discharge points downstream of the power plant.

Additional requirement 3. River habitats

Goal: Stream-inhabiting species have a place to live and breed. Habitats for species that inhabit and reproduce in the river ecosystems is available in the section of water body where the hydropower plant is located.

	Requirement	Ways to prove
Basic	All-year-round watered habitat, suitable for river organisms, is maintained or restored in	Report on quality and quantity of the habitats.

	the river reach or in a tributary reach, in a bypass (natural fishway or old natural reach) or in a compensatory reach built for this purpose. The habitat is accessible for the river organisms in relation to the plant site.	General description, water levels and locations on a map. Area of habitats (total area in m ² or 100 m river stretch).
Advanced	In addition, the function of habitats as a living and breeding environment for river organisms is monitored. The feedback from monitoring is applied to increase the quality and/or quantity of the habitats. The measures improve e.g. flow conditions and bottom substrate.	Breeding result of specified river organisms (e.g. smolt production per hectare), report on measures to restore or improve habitats.

In cases of plants with reservoirs high up in mountains/fells and a tunnel system for intake and outflow of water to power plants, criterion 3 is applied for downstream river reaches.

C.2 Application process and validity period

A separate application should be submitted for each power plant. The application happens with a form provided by EKOenergy's Secretariat. All measures that are necessary to fulfil the requirements need to be completed before the approval.

EKOenergy's Secretariat checks if the submitted documents prove sufficiently that all the above listed requirements are fulfilled. If needed or relevant, the Secretariat contacts local stakeholders and/or organises a public consultation. The list of EKOenergy-approved hydropower plants is publicly available on www.ekoenergy.org.

The approval of hydropower plants is valid for 5 years. However, a power plant will be removed from the list at any time if it does not fulfil the above mentioned general and specific requirements. In case of force majeure that temporarily interrupts fulfilment of the criteria, an exception from removal can be applied. A force majeure is e.g. natural disaster or sudden legal conditions that clash with the environmental requirements of EKOenergy.

C.3 Payments for river protection projects

For each sold MWh of EKOenergy-labelled hydropower, sellers pay minimum 0.10 € (ten eurocents) to river protection projects, via the so called Environmental Fund. (This is in addition to the regular payment of the Licence Fee (see 6.3.) and the payment for climate projects)

These contributions are managed by the EKOenergy Secretariat, under the supervision of the EKOenergy Board. Costs related to the management of the contributions must not exceed 5% of the total contributions.

The contributions are used to implement river restoration projects or projects that help to avoid the environmental damage caused by hydropower. Projects are selected in an open, transparent and objective way. The geographical target of the call takes into account the country of origin of the electricity production and the country where the electricity has been sold. Important elements in the selection of the projects to be financed include ecological impact and cost-efficiency.

D. Ookeani ja mereenergia

Ookeani ja mere seadmed (välja arvatud seadmed loodetega jõgedel ja suudmelahes), mis asuvad järgnevatel aladel, on aktsepteeritavad vaid siis, kui EKOenergia nõukogu kiidab need heaks pärast konsulteerimist asjakohaste huvigruppidega:

- a) Riiklikud ja kohalikud ametlikud kaitsealad.
- b) Natura 2000 alad (<http://natura2000.eea.europa.eu/>).
- c) UNESCO maailmapärandi asukohad (<http://whc.unesco.org/en/254/>).

Ülalnimetatud alad on sobilikud vaid siis, kui need on ära märgitud kaardil www.ekoenergy.org.

Sobilikuks määratud alade otsused peavad olema põhjendatud, kinni pidama tootmispaigas kehtivatest seadustest ja võtma arvesse nende alade looduskaitselisi eesmärke. Otsused on avalikud.

EKOenergia nõukogu võib delegeerida tunnustamise õiguse teistele, eriti rahvuslikele või piirkondlikele valitsusvälistele mittetulunduslikele keskkonnaorganisatsioonidele, kindlalt määratletud ajaks ja kindlas kohas. Need üksused on sel juhul seotud samade kohustusega kui EKOenergia nõukogu, eriti kohustusega konsulteerida teiste huvirühmadega.

Märkus: seadmetele, mis asuvad loodetega jõgedel ja suudmelahes, kehtivad samad reeglid nagu muule hüdroenergiale (vt 8.3.C).

E. Geotermaalenergia

Tootmisseadmed, mis asuvad järgnevatel aladel, on aktsepteeritavad vaid siis, kui EKOenergia nõukogu kiidab need heaks pärast konsulteerimist asjakohaste huvigruppidega:

- a) Riiklikud ja kohalikud ametlikud kaitsealad.
- b) Natura 2000 alad (<http://natura2000.eea.europa.eu/>).

- c) Olulise tähtsusega linnualad (<http://www.birdlife.org/datazone/site/search> > view maps).
- d) UNESCO maailmapärandi asukohad (<http://whc.unesco.org/en/254/>).

Ülalnimetatud alad on sobilikud vaid siis, kui need on ära märgitud kaardil www.ekoenergy.org.

Otsused peavad olema põhjendatud, kinni pidama tootmispaigas kehtivatest seadustest ja võtma arvesse nende alade looduskaitse eesmärke. Otsused on avalikud.

EKOenergia nõukogu võib delegeerida tunnustamise õiguse teistele, eriti rahvuslikele või piirkondlikele valitsusvälistele mittetulunduslikele keskkonnaorganisatsioonidele, kindlalt määratletud ajaks ja kindlas kohas. Need üksused on sel juhul seotud samade kohustusega kui EKOenergia nõukogu, eriti kohustusega konsulteerida teiste huvirühmadega.

F. Bioenergia (tahke, vedel ja gaas)

Elekter, mis on toodetud seadmetes, mis kasutavad kütusena biomassi, biogaasi ja vedelaid biokütuseid kvalifitseerub EKOenergiaks, kui:

1. Elekter on pärit koostootmisjaamast, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2004/8/EÜ, 11. veebruar 2004, soojus- ja elektrienergia koostootmise stimuleerimiseks siseturu kasuliku soojuse nõudluse alusel. Elektrienergia mahud, mis on toodetud koostootmisjaamas, arvutatakse nagu on kirjeldatud nimetatud direktiivi lisa II.

JA

2. Koostootmise tõhusus (keskmine aasta lõikes) on minimaalselt 75%. Üldine tõhusus tähendab elektri- ja mehaanilise energia toodangu ning kasuliku soojustoodangu aastasummat, jagatuna kütusekogusega, mida kasutatakse soojuse tootmiseks koostootmisprotsessis ning elektri- ja mehaanilise energia brutotoodangut. Kõik sõnad valemis on tõlgendatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2004/8/EÜ 11. veebruar 2004, soojus- ja elektrienergia koostootmise stimuleerimiseks siseturu kasuliku soojuse nõudluse alusel.⁴

JA

3. Bioenergia tuleb järgnevatest allikatest:

⁴ Kasulik soojus on soojus, mis on toodetud, et rahuldada majanduslikult õigustatud vajadust kütteks ja jahutamiseks. See ei ületa vajadust kütte või jahutamise järele, mis oleks muidu rahuldatud energiatootmisprotsessiga turutingimustes, mitte koostootmisega. See sisaldab näiteks soojusvajadust tööstuslikes protsessides.

- a) Puidu biomass, mis on saadud Euroopa Majanduspiirkonnast (EMP), kuid välja arvatud:
- Kännud ja juured.
 - Puidu biomass, mis on saadud kaitsealadelt: riiklikud ja kohalikud ametlikud kaitsealad, Natura 2000 alad ja UNESCO maailmapärandi asukohad; välja arvatud juhul, kui see on saadud lähtudes kaitsekorralduskavast, mis on kinnitatud riikliku või piirkondliku looduskaitseameti poolt.
 - Palgid, mille rinnasdiameeter on rohkem kui 20 cm. Selliseid palke võib siiski kasutada, kui nad ei ole sobilikud ühekski teiseks tööstuslikuks kasutamiseks juuremädaniku (*Heterobasidion*) või teiste patogeenide tõttu. Teisi erandeid võib lubada EKOenergia nõukogu.
 - Metsandusproduktid maadest, kus metsades, mida võib kasutada puidu saamiseks, ületab raie 80% aastasest juurdekasvust. Erand tehakse, kui suudetakse tõestada, et see tuleb piirkonnast, kus metsaraie on vähem kui 70% aastasest metsa juurdekasvust. Kasutama peaks raiemahtu, mis on viimase viie aasta saadaolevate arvude keskmine.
- b) EMP päritoluga gaasid, mis saadakse biolaguneva munitsipaalprügi anaeroobsel kääritamisel.
- c) EMP päritoluga gaasid, mis saadakse sõnniku anaeroobsel kääritamisel.
- d) EMPs toimuva tootmise biolagunevad kõrvalproduktid. Näiteks toiduainetööstuse jäägid või metsatööstuse kõrvalproduktid ja jääkproduktid, nagu näiteks saepuru, puukoor, hakkpuit, samuti must leelis ja teised kontsentreeritud vedelikud.
- e) Biomass, mis ei tule metsandusest, vaid looduse majandamisest, mis on kooskõlas riikliku või kohaliku looduskaitseameti poolt kinnitatud kaitsekorralduskavaga.

Pärast konsultatsiooni asjakohaste huvigruppidega võib EKOenergia nõukogu lubada Euroopa naaberaladelt pärit biomassi samade kategooriate alusel. Otsused on avalikud. Heakskiitmise efektiivsemaks läbiviimiseks võib olla kasulik kasutada olemasolevaid metsanduse ja biomassi sertifitseerimisskeeme.

Selles peatükis ei ole üle mere asuvad territooriumid osa EMPst ja Šveits on võrdsustatud EMP riikidega. Elektrit, mis on pärit bioenergiast ja on toodetud väljaspool EMP riike, ei saa müüa EKOenergiana enne, kui EKOenergia nõukogu pole otsustanud tingimuste üle.

Erireegel koospõletamise kohta

Kui tootmiseseade kasutab nii sobivat biomassi kui ka teisi kütuseid, siis saab toodetud elekter kvalifitseeruda EKOenergiaks vaid juhul, kui sobiv biomass moodustab vähemalt 50% kogu aastasest kasutatud kütuse hulgast seadmes.

Kui see nõue on täidetud, siis elektrikogus, mis kvalifitseerub EKOenergiaks on järgnev:

Koostootmisest pärit elekter x kasutatud sobiv biomass kalendriaasta jooksul
kogu kütuse hulk kalendriaasta jooksul

Kui tootmiseseadme kütuseks on segu, mis koosneb sobivast ja mittedobivast biomassist, siis rakenduvad erireeglid müügi suhtes. Vt 8.4.

Bioenergia kütusega tootmiseseadmete auditeerimine

Kriteeriumite täitmist kontrollivad vähemalt üks kord aastas

- Samad üksused, kes kontrollivad biomassijaamu ametivõimude huvides päritolutunnistuse seaduse, emissioonide kaubanduse seaduse ja/või toetuskeemide seaduse raamistikus.
- Või ükskõik millised teised kvalifitseeritud välised audiitorid, keda on volitanud Euroopa akrediteerimiskoostöö organisatsiooni (põhi) liige.

Auditi raporti peab saatma EKOenergia sekretariaati. Vt ka 11.4.

8.4. Kuidas teada, kas elekter teatud tootmiseseadmest kvalifitseerub?

Tarnija vajab informatsiooni, kas teatud tootmine (tõestatud päritolutunnistusega) täidab EKOenergia sobivuse ja jätkusuutlikkuse kriteeriumid. Selleks saab kasutada informatsiooni, mis on saadaval päritolutunnistusel ja/või EKOenergia kodulehel.

Päritolutunnistusel

Paljudes riikides, eriti nendes, mis kasutavad EECS süsteemi (vt peatükk 10), võib päritolutunnistus sisaldada lisainformatsiooni ICS (*Independent Certification Scheme*) märgise kaudu.

EKOenergia kavatses sõlmida lepingu Euroopa vastutavate päritolutunnuste väljaandjate ühendusega (*Association of Issuing Bodies*) (vt peatükk 10), samuti iga päritolutunnistusi väljaandva üksusega, selleks et EKOenergia toimiks ICS skeemina. Kuna EKOenergia kriteeriumid on sõnastatud sellisel viisil, et tootja saab näidata vastavust kui fakti (näiteks EKOenergia nõukogu otsust), siis ICS märgise saamise protseduur on lihtne.

Isegi kui päritolutunnistusel pole EKOenergia ICS märgist, siis sisaldab see ikkagi kasulikku informatsiooni, nagu näiteks tootmiseseadme nimi ja asukoht. Seda informatsiooni saab kombineerida infoga, mis on saadaval EKOenergia kodulehel ja otsustada, kas päritolutunnistus kvalifitseerub EKOenergiaks.

Selektsiooniprotsessi lihtsustamiseks arendab EKOenergia sekretariaat koostöös huvirühmadega välja veebitööriistad:

- Kaardid kaitstavate aladega (nagu nimetatud punktis 8.3.).
- Regulaarselt uuenev nimekiri heakskiidetud tootmiseseadmetega (eriti neil juhtudel, kus tehakse vahet territoriaalsete ja teiste kriteeriumite vahel).
- Mittetäielik nimekiri seadmetest, mis on automaatselt sobivad (nagu näiteks tuuleturbiinid väljaspool kaitsealasid).
- Mittetäielik nimekiri ebasobivatest seadmetest.

Erireegel biomassikütust kasutavate tootmiseseadmete jaoks

Võimalus saada EKOenergia ICS märgis on eriti tähtis juhtumi puhul, kus kasutatakse nii sobivat bioenergiaallikat kui ka sobimatut bioenergiaallikat (vt. 8.3.F).

Kuniks see pole võimalik, võivad tarnijad müüa EKOenergia märgisega elektrit, mis on pärit bioenergiat kasutavast tootmiseseadmest, vaid siis, kui EKOenergia litsentsileping lubab neil seda teha. Litsentsileping täpsustab samuti, millisest jaamast see elekter võib pärineda.

Kuupäev

Oluline kuupäev hindamaks, kas elekter kvalifitseerub EKOenergiaks, on elektri tootmiskuupäev (tootmiskuupäev, mis on kirjas päritolutunnistusel, vt ka peatükk 10).

9. KLIIMA

9.1. Kliimafond

Iga müüdud EKOenergia MWh kohta peab maksma EKOenergia kliimafondi toetust minimaalselt 0,10 eurot (kümme eurosenti). Fondi raha kasutatakse, et toetada edasisi investeeringuid taastuvenergiasse ja suurendada taastuvenergia osakaalu maailma elektritootmises.

Selleks, et olla võimalikult efektiivne, ei sea EKOenergia üles oma algatusi, vaid kasutab olemasolevaid mehhanisme ja vahendeid.

EKOenergia kliimafondi raha kasutamise üle otsustab EKOenergia nõukogu võttes arvesse huvirühmade soovitusi, eriti EKOenergiat tarnivate ettevõtete,

mittetulunduslike keskkonnaorganisatsioonide ja EKOenergia nõuandva grupi soovitusi.

Võimalikud meetmed on (mittetäielik nimekiri):

- Investeerimine taastuvenergiaprojektidesse arengumaades. Kui toetatud projektidega saab süsinikukoote, siis need tühistatakse (proportsionaalselt), et vältida topeltloendamist.
- Investeerimine taastuvenergiaprojektidesse Euroopa riikides. Projektid peaks olema sellised, millel puuduvad ressursid, aga on olemas suur potentsiaal taastuvenergia arendamiseks.
- Investeerimine väikesemahulistesse taastuvenergiaprojektidesse, millel on kõrge keskkonnakaitseline ja sotsiaalne lisandväärtus.
- Euroopa saastekvootide tühistamine niipea, kui ilmneb märke puudujääkidest turul.

Tarnijad võivad koostöös rahvuslike ja piirkondlike mittetulundusühingutega küsida EKOenergia nõukogult võimalust ära jätta toetus kliimafondi olenevalt nende müügiedust teatud riigis ja kõrvale panna seda täiendavate energiaprojektide jaoks. Need projektid peavad asuma riigis, kuhu elektrit müüdi ning taotleja peab tõestama, et sellel projektil on kõrge keskkonna ja sotsiaalne väärtus. Sellistes projektides võib olla ka investeerimist energiasäästlikkusse, kuni selle kasud on mõõdetavad.

9.2. EKOenergia täisvolitus

Rohelise energia kontekstis viitavad spetsialistid lisandväärtusele, kui nad räägivad lisandunud taastuvenergia tootmise mahust või lisa süsiniku vähendamisest võrreldes baasiga, mis oleks ilmnenud käibivates turutingimustes ja olemasolevas seadusraamistikus (kaasa arvatud avalik toetus).

Üks EKOenergia lahendus neile, kes tahavad stimuleerida lisandväärtust, on EKOenergia täisvolitus. EKOenergia täisvolitus on EKOenergia, millel on kõrgem panus kliimafondi. Rahaline panus MWh kohta peab olema piisav, et tagada oma kapital taastuvelektri tootmisesse investeerimiseks (eelistatavalt päikese- või tuuleenergia) mahus, mis suudaks toota 1 MWh taastuvelektrit rohkem oma oodatavast elueast. Täpne panus oleneb valitud projektist ja tõenäoliselt väheneb aja jooksul.

10. PÄRITOLU, JÄLGIMINE JA TOPELTLOENDAMINE

10.1. Jälgimismehhanismid

EKOenergia kasutab järgnevaid jälgimismehhanisme:

- Päritolutunnistuste süsteem, mis on üles seatud rakendamaks taastuvenergia direktiivi artiklit 15 (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/28/EÜ,

23. aprill 2009, taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta).

- Teised *book and claim* süsteemid võivad kvalifitseeruda EKOenergia jaoks, kui:
 - o Üksus, kes korraldab *book and claim* süsteemi on ainus antud piirkonnas. Kui üksust pole ametisse määranud ametivõimud, siis peab seda olema tunnustanud EKOenergia nõukogu.
 - o Sertifikaadid tühistatakse tõendina tarnimisest/tarbimisest.
 - o Välditakse topeltloendamist, näiteks võttes arvesse tühistamised riigi järelejäänud segus.
- See on näiteks nii riikide puhul, kes pole Euroopa Liidus, kuid on omaks võtnud EECS süsteemi (*European Energy Certificate System*)⁵, nagu näiteks Norra, Island ja Šveits.
- Päritolutunnistused⁶ tühistatakse tarbimise domeenis⁷ ja neid kasutatakse kooskõlas rahvuslike elektri jälgimise ja avalikustamise seadustega. Kõikidest tühistamistest peab teatama RE-DISS/EPEDle (domeenides, mis on seotud AIB keskusega⁸ on see juba täidetud).

Mõningatel juhtudel aktsepteerib EKOenergia tühistamist tootmise domeenis, seda teises domeenis kasutamise huvides. Vt 10.3.

10.2. Import ja eksport

Import ja eksport on võimalikud vaid siis, kui täidetud on järgnevad tingimused:

- Eksporditud päritolutunnistused eemaldatakse eksportiva domeeni järelejäänud segust.
- Järelejäänud segu arvutab mõlemas domeenis ametlikult määratud asutus kooskõlas RE-DISS/EPED soovitustega.
- Importival ja eksportival domeenil on kohustus avalikustada elektriinfo kooskõlas RE-DISS/EPED soovitustega.
- Mõlemad domeenid annavad läbipaistvat impordi/eksporti statistikat RE-DISS/EPEDle. Domeenide puhul, mis on seotud AIB keskusega, on see juba täidetud.

⁵ EECS süsteemi on arendanud välja AIB (*Association of Issuing Bodies*, www.aib-net.org) ja seda kasutatakse 15 Euroopa riigis (2013).

⁶ Selles peatükis, samuti eelnevates ja järgnevates peatükkides, peaks lugema terminit “päritolutunnistus” kui “päritolutunnistus ja teised elektri jälgimise sertifikaadid, mis on EKOenergia poolt heaks kiidetud kooskõlas käesoleva dokumendi punktiga 10.1. “

⁷ Domeen on piirkond, kus elektri ringlusse laskmise, ülekande ja päritolutunnistuste tühistamise järelevalvaja on aktiivne. Domeen on peaaegu alati riik.

⁸ AIB keskus ühendab rahvuslikud päritolutunnistuse registrid, mis on sellega seotud, ja võimaldab neil vastastikku sidet pidada selleks, et üle kanda sertifikaate. Seda majandab *Association of Issuing Bodies* (www.aib-net.org).

10.3. Tühistamine riigis, mis pole tarbijariik

Mujal tarbimise huvides saab päritolutunnistusi tühistada ka tootmisdomeenis (väljaspool domeeni tühistamine), aga ainult järgnevatel juhtudel:

- Päritolutunnistuste tühistamine domeenides, mis on seotud AIB keskusega (vt allmärkus 8), selle huvides, et saaks tarbida domeenides, mis pole seotud AIB keskusega (kuna RE-DISS/EPED võtab järelejäanud segu arvutamisel arvesse taastuenergia atribuutide eksporti).
- Päritolutunnistuste tühistamine väljaspool domeeni riikides, mis pole seotud AIB keskusega, on võimalik ainult pärast EKOenergia nõukogu heakskiitu. Heakskiit on võimalik vaid siis, kui topeltloendamine on välistatud ja kui tühistamist teostav domeen annab RE-DISS/EPEDle infot tühistatud päritolutunnistuste koguse ja tüübi kohta, mis on täpsustatud iga tarbijariigi kohta. EKOenergia nõukogu otsust lubada väljaspool domeeni tühistamist riikides, mis pole seotud AIB keskusega, tuleb võtta riiki haaval, see peab olema ajaliselt piiratud ja ei tohiks neile riikidele olla põhjuseks, et mitte ühineda üleeuroopalise andmevahetussüsteemiga.

10.4. Tõlgendamine ja kommunikatsioon

EKOenergia nõukogu otsustab kriteeriumite tõlgendamise üle. Nimekiri tunnustatud domeenidega on saadaval www.ekoenergy.org. Samuti täpsustab koduleht, millised rahvusvahelised ülekanded on võimalikud (EKOenergia jaoks) ja millised domeenid saavad tühistada päritolutunnistusi, selleks et saaks tarbida EKOenergiat teistes domeenides.

Addition agreed on 7 August 2015

EKOenergy accepts the I-REC system as a valid tracking system for EKOenergy with the following specifications/limitations:

- *We only allow sales of green electricity in the same country as where the electricity has been produced.*
- *The certificates have to be used/cancelled within 1 year after the production of the electricity.*
- *The recognition of the I-REC system as a tracking system for EKOenergy can be withdrawn anytime with a two-year notice.*
- *The same MWh cannot be used at the same time in the carbon offsetting market.*

11. AUDITEERIMINE JA KINNITAMINE

11.1. Kes ja kuidas saab auditeerida?

Seadusjärgne audiitor peab kinnitama faktid ja arvud, mida ei ole kontrollinud Euroopa ametivõimud, rahvuslikud või piirkondlikud ametivõimud. See nõudmine lähtub Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist 2006/43/EÜ 17. mai 2006, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit. Väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda asuvates riikides peab kinnitamise tegema audiitor, kes vastab kõikidele rahvusvahelise auditeerimise standardi nõuetele (*International Standards on Auditing*) ja on eelnevalt heaks kiidetud EKOenergia nõukogu poolt. Auditit aluseks on kontrollnimekiri, mis tuleb EKOenergia sekretariaadist. Kasutatakse ära kõiki võimalusi, mis lihtsustavad kinnitamisprotsessi (kasutades olemasolevaid tööriistu, toiminguid ja kontrolle).

11.2. Keda on vaja auditeerida ja millega seoses?

A. Elektritarnijaid

Välisaudiitor auditeerib EKOenergia tarnijaid ja kinnitab kas:

- EKOenergia kogus ja tüüp, mis on tarnitud (eristatud tootmisallika ja päritolumaa järgi), ühtib päritolutunnistuste koguse ja tüübiga, mis on tarnija poolt tühistatud. Märkusena - tarnija, samuti ka audiitor, leiab kõik vajaliku info otsustamiseks, kas päritolutunnistus on sobilik EKOenergiaks või mitte, päritolutunnistusest ja/või EKOenergia kodulehelt.
- RE-DISS/EPED'i on tühistamisest informeeritud kooskõlas käesoleva dokumendi peatükiga 10. See kehtib vaid tühistamiste puhul domeenides, mis pole ühendatud AIB keskusega.
- Panus EKOenergia töö rahastamiseks (vt 6.3.) ühtib müüdud EKOenergia hulgaga.
- Panus keskkonnafondi (vt 8.3.C) ühtib müüdud EKOenergia hüdroenergia hulgaga. Audiitor kinnitab ka väiteid maksete kohta, mis on üle kirjeldatud miinimumi.
- Panus kliimafondi (vt peatükk 9) ühtib müüdud EKOenergia hulgaga. Audiitor kinnitab ka väiteid maksete kohta, mis on üle kirjeldatud miinimumi. EKOenergia täisvõimsuse müük peab olema eraldi nimekirjas (peatükk 9.2.).

B. Päritolutunnistuste tarnijaid, kui tehakse eraldatud ost?⁹

EKOenergia on märgis elektrile, mida tarnitakse tarbijatele, mitte märgis päritolutunnistustele. Kui tarbija ostab elektrit eraldatult (elektronid ühelt tootjalt ja päritolutunnistused teiselt), hakkab EKOenergia kehtima seal, kus tarbitakse. Siiski, praktilistel kaalutlustel on mõistlikum organiseerida auditeerimist päritolutunnistuste varustajate tasemel, mitte kohas, kus füüsilisel kujul elekter saab kokku päritolutunnistustega (nt tarbimisaigas). Päritolutunnistuste varustajal on otsene juurdepääs kogu informatsioonile, nad teavad, kuidas täita kõiki kriteeriumeid ja kombineerida andmeid, mis lubab mastaabisäästu. Pealegi, nende pakutav koostisosa (päritolutunnistus) saab väärtuse tarbija jaoks vaid siis, kui see on kombineeritud füüsilise elektriga.

Niisiis, eraldatud ostu puhul peab väline audiitor auditeerima päritolutunnistuste tarnijat ja kinnitama kas:

- Tarbijatele, kes soovivad tarbida EKOenergiat, müüdud päritolutunnistuste kogused ja tüübid (alajaotatud tootmisallika ja päritolumaa järgi) vastavad tühistatud päritolutunnistuste kogustele ja tüüpidele.
- RE-DISS/EPED'i on tühistamisest informeeritud kooskõlas käesoleva dokumendi peatükiga 10. See kehtib vaid tühistamiste puhul domeenides, mis pole ühenduses AIB keskusega.
- Panus EKOenergia töö rahastamiseks (vt 6.3.) ühtib müüdud EKOenergia hulgaga.
- Panus keskkonnafondi (vt. 8.3.C) ühtib müüdud EKOenergia hüdroenergia hulgaga. Audiitor kinnitab ka väiteid maksete kohta, mis on üle kirjeldatud miinimumi.
- Panus kliimafondi (vt peatükk 9) ühtib müüdud EKOenergia hulgaga. Audiitor kinnitab ka väiteid maksete kohta, mis on üle kirjeldatud miinimumi. EKOenergia täisvõimsuse müük peab olema eraldi nimekirjas (peatükk 9.2.).

11.3. Järelekontroll

Audit peab jõudma iga-aastaselt EKOenergia sekretariaati mitte hiljem kui 30.juunil (eelmise kalendriaasta müügi kohta).

EKOenergia sekretariaat võib organiseerida (EKOenergia kuludega) lisakinnitamisi ja kontrole. Tingimused ja protseduur täpsustatakse litsentsilepingus.

11.4. Iga-aastased auditid tootmisseadmetele, mis kasutavad bioenergiat

⁹ Eraldatud ost tähendab, et tarbija ostab füüsilist elektrit teisest kohast kui päritolutunnistust.

Kriteeriumite täitmist, mis on nimetatud punktis 8.3.F, kontrollivad vähemalt kord aastas:

- Samad üksused, kes kontrollivad biomassaamu ametivõimude huvides päritolutunnistuse seaduse, emissioonide kaubanduse seaduse ja/või toetusskeemide seaduse raamistikus.
- Või ükskõik millised teised kvalifitseeritud välised audiitorid, keda on volitanud Euroopa akrediteerimiskoostöö organisatsiooni (põhi) liige.

Kontrollimine hõlmab:

- Kogu elektri tootmist.
- Kogu soojuse tootmist.
- Kogu kütuse sisendit, selle koostist ja kütteväärtust iga kasutatud kütuse kohta eraldi.
- Koostootmisprotsessi kasutegurit.
- Biomassi sisendi kogused ja tüübid, mis sobivad EKOenergia jaoks.

Audit peab jõudma EKOenergia sekretariaati.

EKOenergia sekretariaat võib organiseerida (EKOenergia kuludega) lisakinnitamisi ja kontrole. See ei ole EKOenergia audit ning ei anna EKOenergia staatust tootmiseseadmele. See on vaid üks tingimustest, mis tuleb täita, et võiks EKOenergiana müüa elektrit, mis tuleb sellistest tootmiseseadmetest. Vt 8.3.F.

12. KUIDAS MÜÜA EKOenergiat?

Tarnijad, kes soovivad müüa EKOenergiat, täidavad ja kirjutavad alla elektritarnijatele mõeldud litsentsilepingule (*License Agreement for electricity suppliers*, allalaaditav www.ekoenergy.org) ja saavad selle EKOenergia sekretariaati. Tarnijad saavad alustada EKOenergia müümist niipea, kui EKOenergia on allkirjastanud sama eksemplari lepingust ja selle tagastanud. Nad peavad täitma kõiki lepingu tingimusi.

Päritolutunnistuste pakkujad, kes tahavad oma kliente EKOenergia nõudmistele täitmisel aidata, täidavad ja allkirjastavad litsentsilepingu eraldatud müügi jaoks (*License Agreement for unbundled sales*, allalaaditav www.ekoenergy.org), ja saavad selle EKOenergia sekretariaati. Nad saavad hakata kasutama EKOenergia nime ja logo niipea, kui EKOenergia on allkirjastanud sama eksemplari lepingust ja selle tagastanud. Nad peavad täitma kõiki lepingu tingimusi.

EKOenergia sekretariaat kindlustab vastavuse litsentsilepingu tingimustele ja selle lisadele.

13. TOETUS

See peatükk annab ülevaate eelpoolmainitud toetustest.

Iga megavatt-tunni müüdud EKOenergia kohta maksab tarnija minimaalselt 0,08 eurot (kaheksa eurosent) EKOenergia organisatsioonile, et rahastada võrgustiku tegevusi ja toetada selle tegevust taastuvelektri nõudluse suurendamises. Kui kalendriaasta jooksul müüakse rohkem kui 250 GWh EKOenergiat samale lõpptarbijale, siis ei pea maksma osa eest, mis ületab 250 GWh (vt ka peatükk 6).

Iga megavatt-tunni müüdud EKOenergia kohta peab tegema toetuse minimaalselt 0,10 eurot (kümme eurosent) EKOenergia kliimafondi (vt ka peatükk 9).

Iga megavatt-tunni müüdud EKOenergia hüdroenergia kohta tehakse toetus minimaalselt 0.10 eurot (kümme eurosent) EKOenergia keskkonnanfandi (vt ka peatükk 8.3.C).

14. NIMI JA LOGO

EKOenergia kasutab järgnevat logo:

Vt ka: www.ekoenergy.org/about-us/logo

Põhiline nimi kommunikatsiooniks on EKOenergy. Olenevalt piirkonna keelest, võib kasutada variante nagu näiteks:

EKOenergi: taani, norra, rootsi keel

EKOenergia: baski, katalaani, eesti, soome, itaalia, ungari, poola, portugali, slovakkia keel

EKOenergía: hispaania keel

EKOenergie: tšehhi, hollandi, saksa, luksemburgi, rumeenia keel

EKOénergie: prantsuse keel

EKOenerji: azeri, türgi keel

EKOenergija: bosnia, horvaatia, leedu, sloveenia keel

EKOenergija: läti keel

EKOenergija: albaania keel

EKOenerxía: galiitsia keel

EKOorka: islandi keel

ЕКОэнергия: valgevene, kasahhi, vene keel

ЕКОэнергия: bulgaaria keel

ЕКОэнергија: makedoonia, serbia keel

ЕКОэнергія: ukraina keel

ΕΚΟενέρεια: kreeka keel

Iga muu nime ja/või logo kindla regiooni jaoks, samuti kindla toote või ettevõtte jaoks, peab aktsepteerima sekretariaat.

15. KRITEERIUMITE ÜLEVAATUS

EKOenergia on elav standard. Teadmiste ja kogemuste kasvuga areneb ka EKOenergia. Iga huvirühm või huvitatud osapool võib esitada igal ajal kommentaare EKOenergia nõudmiste kohta või soovitada kriteeriumite muutmist võttes ühendust EKOenergia nõukoguga.

Kõik ülevaatused viiakse läbi kooskõlas reeglitega, mis on seatud sisse ISEALI sotsiaal- ja keskkonnastandardite koostamise hea tavaga (*Code of Good Practice for Setting Social and Environmental Standards*).

Kolme aasta jooksul pärast EKOenergia algatamist hindab EKOenergia üle just eriti:

- Oma poliitika, mis seostub kaitsealadega ja kaalutleb, kas nimekirja on vaja kaasa arvata lisapiirkondi, nagu näiteks neid, mis on määratud Euroopa nahkhiirepopulatsioonide kaitse lepingus, EUROBATS, 1991 ja rahvusvahelise tähtsusega märgalade RAMSAR lepingus.
- Reeglid elektri jaoks, mis saadakse bioenergiajaamast.
- Reeglid hüdroenergia jaoks.

